

2. Một số gợi ý về hình thức và phương pháp kiểm tra, đánh giá năng lực học sinh trong môn Công nghệ 3

2.1. Đánh giá các nhóm năng lực chung

– Năng lực tự chủ và tự học: Được đánh giá chủ yếu thông qua việc quan sát hành động, những việc làm của HS trong quá trình học tập như: quá trình HS tự tìm kiếm, chuẩn bị và lựa chọn tài liệu, phương tiện học tập trước giờ học môn Công nghệ 3 ở trên lớp; quá trình tự giác tham gia và thực hiện các hoạt động học tập cá nhân trong giờ học ở trên lớp,...

– Năng lực giao tiếp và hợp tác: Đánh giá thông qua quan sát hoạt động học tập nhóm của người học, khả năng phân công và phối hợp giữa các HS để hoàn thành nhiệm vụ học tập của môn Công nghệ 3 được tổ chức ở trong và ngoài lớp học.

– Năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo: Đánh giá thông qua việc HS đề xuất và đưa ra các phương án trả lời cho các câu hỏi, bài tập xử lý tình huống, vận dụng kiến thức, kỹ năng của bài học môn Công nghệ 3 để giải quyết các vấn đề thường gặp trong cuộc sống hằng ngày.

2.2. Đánh giá năng lực công nghệ

Căn cứ vào những biểu hiện cụ thể của năng lực công nghệ trong môn Công nghệ 3, GV có thể thiết kế các câu hỏi, các bài tập để đánh giá năng lực khoa học của HS.

– Năng lực nhận thức công nghệ: Có thể đánh giá thông qua việc yêu cầu HS nêu, mô tả, trình bày được một số sự vật, hiện tượng xung quanh; so sánh, lựa chọn và phân loại được các sự vật, hiện tượng đơn giản trong Công nghệ 3 theo một số tiêu chí.

– Năng lực đánh giá, sử dụng, giao tiếp công nghệ và thiết kế kỹ thuật: Có thể đánh giá thông qua việc HS giải thích, phân tích một số tình huống có liên quan đến bài học; nhận xét, đánh giá cách ứng xử của mọi người xung quanh về sản phẩm công nghệ, nêu và thực hiện được cách ứng xử phù hợp trong một số tình huống và chia sẻ với mọi người xung quanh cùng thực hiện trong việc sử dụng sản phẩm công nghệ, làm được một số sản phẩm công nghệ theo quy trình các bước cho trước, biết vận dụng sáng tạo làm ra sản phẩm mới.

V. HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH GIÁO VIÊN MÔN CÔNG NGHỆ 3

1. Cấu trúc sách giáo viên

Sách giáo viên (SGV) được biên soạn nhằm giúp GV có những hiểu biết cần thiết liên quan đến việc dạy học môn Công nghệ 3, hỗ trợ GV thiết kế kế hoạch dạy học trên cơ sở tham khảo những gợi ý trong tài liệu. Qua đó, GV hiểu rõ hơn và thực hiện được chương trình môn Công nghệ 3, nâng cao hiệu quả sử dụng SHS, góp phần nâng cao chất lượng dạy học môn Công nghệ 3.

SGV được cấu trúc bao gồm hai phần:

a. Một số vấn đề chung về dạy học môn Công nghệ 3

Phần này giới thiệu khái quát về đặc điểm, quan điểm, mục tiêu xây dựng chương trình môn Công nghệ 3, ma trận nội dung môn Công nghệ 3 và những yêu cầu cần đạt, phẩm chất chủ yếu, năng lực chung và năng lực đặc thù của môn học.

b. Gợi ý dạy học các bài trong môn Công nghệ 3

Đây là nội dung chính, cơ bản của SGV. Nội dung này chiếm phần lớn số lượng các trang trong cuốn sách. Cụ thể phần này trình bày, hướng dẫn gợi ý bài học trong SHS môn

Công nghệ 3 của bộ sách Chân trời sáng tạo, nội dung các bài học bám sát và đáp ứng tất cả các yêu cầu cần đạt của chương trình môn học.

Mỗi kế hoạch dạy học trong SGK gồm ba phần:

– Mục tiêu: Là kết quả HS cần đạt được khi học xong bài học. Mục tiêu này được cụ thể hoá và bám sát chương trình môn Công nghệ 3.

– Thiết bị dạy học: Gợi ý và đưa ra những thiết bị dạy học cho cả GV và HS cần chuẩn bị trong bài. Những thiết bị dạy học này có thể gồm: tranh ảnh, video, đồ dùng, vật thật, vật liệu, dụng cụ để HS thực hành, sắm vai; SHS, vở bài tập (VBT),...

– Các hoạt động dạy học: Trình bày rõ những hoạt động được tổ chức ở các tiết nhằm đạt được mục tiêu đã xác định. Trong từng tiết, các hoạt động được gợi ý tổ chức gồm: hoạt động khởi động; hoạt động khám phá để hình thành, phát triển kiến thức và kĩ năng công nghệ; hoạt động luyện tập củng cố kiến thức, kĩ năng đã học; hoạt động vận dụng để phát triển năng lực; hoạt động tiếp nối sau bài học. Trong từng hoạt động, có bốn yếu tố được trình bày:

+ Tên hoạt động: Có thể được đặt tên theo mục tiêu, nội dung hoặc phương pháp, hình thức tổ chức hoạt động.

+ Mục tiêu của hoạt động: Là những mục tiêu chi tiết phù hợp với mục tiêu đã được xác định ở phần mục tiêu chung của bài ở phía trên.

+ Cách tiến hành hoạt động: Trình bày cụ thể các bước tiến hành, gợi ý những cách tổ chức khác hoặc những lưu ý, chỉ dẫn thêm cho GV khi tổ chức hoạt động dạy học.

+ Kết luận của hoạt động: Phù hợp với mục tiêu của hoạt động và thống nhất, cụ thể hoá với mục tiêu mà hoạt động đặt ra.

2. Sử dụng sách giáo viên hiệu quả

Đối với GV tiểu học, SGK là tài liệu bổ trợ quan trọng, giúp GV định hướng tổ chức các hoạt động dạy học nhằm đạt được yêu cầu cần đạt của chương trình môn Công nghệ 3. Tuy nhiên, dạy học là một quá trình sáng tạo và chương trình môn Công nghệ 3 là một chương trình mở. Trong quá trình soạn SGK, các tác giả không thể dự đoán được tất cả các câu trả lời, các cách xử lí tình huống của HS; các điều kiện, cơ sở vật chất của tất cả các trường,... Do đó, để sử dụng SGK môn Công nghệ 3 hiệu quả, các cán bộ quản lí và GV đứng lớp cần chú ý một số điều cơ bản sau:

– Nội dung các bài soạn trong SGK chỉ là những gợi ý, không bắt buộc tất cả các GV phải làm theo. GV không nên vận dụng một cách máy móc vì có những hoạt động dạy học có thể không phù hợp với đối tượng HS và điều kiện cơ sở vật chất của trường mình.

– Vận dụng sáng tạo và phát triển những ý tưởng, gợi ý được đưa ra trong SGK. Dựa trên những gợi ý này, GV có thể thiết kế lại kế hoạch bài dạy sao cho phù hợp với tính chất của bài; khả năng của HS; điều kiện cơ sở vật chất thực tế của trường, của địa phương. Cụ thể, có thể xác định lại các mục tiêu của bài học; lựa chọn và thiết kế lại các hoạt động dạy học; vận dụng các phương pháp, hình thức tổ chức dạy học theo cách khác,...

– Sự sáng tạo và phát triển kế hoạch dạy học của GV phải đảm bảo yêu cầu cần đạt của chương trình môn Công nghệ 3.

HƯỚNG DẪN DẠY HỌC CỤ THỂ

Phần 1. CÔNG NGHỆ VÀ ĐỜI SỐNG

Bài 1. TỰ NHIÊN VÀ CÔNG NGHỆ

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức, kĩ năng

- Phân biệt được đối tượng tự nhiên và sản phẩm công nghệ.
- Nêu được tác dụng của một số sản phẩm công nghệ trong gia đình.
- Có ý thức giữ gìn sản phẩm công nghệ trong gia đình.

2. Phẩm chất và năng lực chung

- Năng lực chung: tự chủ, tự học; giao tiếp và hợp tác.
- Phẩm chất: yêu nước; trung thực; trách nhiệm.

3. Năng lực công nghệ

- Nhận thức công nghệ.
- Sử dụng công nghệ.
- Giao tiếp công nghệ.

II. PHƯƠNG TIỆN – THIẾT BỊ DẠY HỌC

1. Giáo viên

Tranh hoặc vật thật một số hình trong SHS bài 1.

2. Học sinh

Tranh hoặc vật thật một số hình trong SHS bài 1.

III. CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC

TIẾT 1

1. Mục tiêu: HS phân biệt được đối tượng tự nhiên và sản phẩm công nghệ.

2. Hoạt động dạy học

2.1. Hoạt động khởi động

a. Mục tiêu:

- Giới thiệu sơ lược về cấu trúc sách công nghệ 3.
- Kích thích sự tò mò, khám phá kiến thức của HS.